

Fremsat den 27. februar 2025 af Trine Pertou Mach (EL), Pelle Dragsted (EL), Peder Hvelplund (EL), Rosa Lund (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Leila Stockmarr (EL), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velasquez (EL) og Mai Villadsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om nedsættelse af en hurtigtarbejdende sikkerhedspolitisk ekspertgruppe

Folketinget pålægger regeringen at nedsætte en hurtigtarbejdende ekspertgruppe, der skal levere en analyse og et vidensgrundlag for fremtidige forsvars- og sikkerhedspolitiske beslutninger, herunder at give bud på, hvad den nye

sikkerhedspolitiske situation betyder, hvilke udfordringer Danmark står over for, og hvad der kræves for at sikre Danmarks sikkerhed, interesser og værdier i den nye sikkerhedspolitiske situation.

Bemærkninger til forslaget

Efter valget af Donald Trump til USA's præsident i november 2024 står Danmark i en ny og alvorlig sikkerhedssituation. USA's økonomiske og militære trusler mod lande i Nord- og Sydamerika og mod Grønland, Danmark og Europa lægger sig oven i den allerede usikre situation efter den russiske præsidents, Vladimir Putins, invasion af Ukraine i februar 2022.

Debatten om den voksende usikkerhed og deraf følgende nødvendige forsvarsinvesteringer er i disse år præget af hurtige meldinger om procentsatser og skiftende forslag til milliardinvesteringer i forskellige produkter fra ikke mindst amerikansk militærindustri. Den geo- og sikkerhedspolitiske situation er efter Trumps trusler mod Danmark og Europa og Putins fortsatte angrebskrig mod Ukraine dramatisk forandret og kræver nye svar. Men der er brug for en mere seriøs og grundig tilgang end en dagsorden, der sættes af mediernes overskrifter og politikeres skiftende bud på, hvor mange procent af bruttonationalproduktet de militære udgifter bør udgøre, og om der skal investeres i ubåde, luftværn eller noget tredje. Disse bud fremsættes i øjeblikket af både ministre, regeringsordførere og politikere i oppositionen.

Der er brug for større seriøsitet. Den rigtige tilgang må være grundigt at analysere, hvad den nye politiske situation efter magtskiftet i USA, den fortsatte russiske angrebskrig mod Ukraine og de øvrige geopolitiske spændinger og forskydninger betyder for vores sikkerhed i Danmark, Norden og Europa. Der er brug for et klart billede af, hvilke udfordringer den stiller os over for, så det på den baggrund bliver muligt at afdække og vurdere, hvilke investeringer og øvrige sikkerhedspolitiske tiltag der er behov for.

Udgangspunktet skal være Danmarks, Nordens og Europas sikkerhed, værdier og interesser samt ikke mindst forsvaret af den internationale retsorden. Med signalerne fra Trumpadministrationen står det klart, at USA ikke længere udgør en forudsigelig og pålidelig samarbejdspartner. På den baggrund er det vigtigt at overveje, hvordan Danmark og andre europæiske lande kan gøre sig mere uafhængig af ikke bare USA, men også af USA's militærindustri, som er tæt knyttet sammen med den statsmagt, som Donald Trump kontrollerer.

Sikkerhedsudfordringerne er mangfoldige. Derfor skal forsvaret af Danmark og vores nordiske nærområde samtænkes med behovet for beredskab og beskyttelse af den danske civilbefolkning. De voksende klimaudfordringer med stigende vandstand og nye vejrfænomener gør det nødvendigt at tænke forsvaret og beredskabet ind, så overvejelserne om Danmarks sikkerheds- og forsvarspolitik ikke er snævert afgrænset til traditionelt militært forsvar, men også inddrager både det civile beredskab og indsatsen mod klimaforandringer og klimakatastrofer.

Vi har travlt, men ikke så travlt, at vi skal handle overilet.

Ekspertgruppen skal derfor have et rimeligt antal måneder til sine overvejelser. Det foreslås, at ekspertgruppen afslutter sit arbejde senest i december 2025, så regeringen og Folketinget kan handle på grundlag af ekspertgruppens overvejelser allerede i 2026. Ekspertgruppen skal rumme både militær ekspertise og eksperter i geopolitik og diplomati.

Skriftlig fremsættelse

Trine Pertou Mach (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en hurtigtarbejdende sikkerhedspolitisk ekspertgruppe.

(Beslutningsforslag nr. B 137)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.